

REALGYMNASIET i STOCKHOLMS

HANDLINGSPLAN MOT ANDTS -

ALKOHOL, NARKOTIKA, DOPING, TOBAK OCH SPEL

Skolkurator, Daniela Andrade
Skolsköterska, Lena Bolander
2023-08-01

REAL
gymnasiet

Innehåll

Skolan ska verka för drogfrihet	2
Förebygga	2
Skolans förebyggande insatser	2
Tydligt ställningstagande för en tobaksfri skoltid	3
Upptäcka	3
Varningstecken	3
Åtgärda	3
Hantering i skolan	3
Vid misstanke om drog/alkoholanvändning	4
Om en elev påträffas påverkad i skolan	4
Vid misstanke om försäljning av droger	5
Tobaksanvändning	5
Anmälan till Socialtjänsten	5
Elevhälsans insatser	5
Spel	5
Ytterligare åtgärder	6
Disciplinära åtgärder	6
Elevskåp	6
Väskor	6
Skolresor	6
Vad säger lagen?	6
Skollagen	6
Kontaktuppgifter	7
Bilaga 1. Ordningsregler	8
Bilaga 2. Antirökpolicy	9

Skolan ska verka för drogfrihet

Skolan har ett viktigt uppdrag att verka för drogfrihet bland eleverna. Det gör skolans medarbetare genom att främja en hälsosam livsstil. De förmedlar även kunskap om hur alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS) påverkar kroppen och hjärnan och vilka risker det medför.

Alla medarbetare i skolan har ansvar för att motverka att elever använder ANDTS. De behöver därför ha relevant kunskap inom ämnet.

För att förebygga att elever använder alkohol, narkotika, doping, tobak och spel ska arbetet inriktas mot att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer på individ, familj, kamrat och skolenivå. En lyckad skolgång och en restriktiv syn på ANDTS i samhället är viktiga skyddsfaktorer. Alla medarbetare i skolan har ansvar för att uppmärksamma tecken på användning av ANDTS hos eleverna och agera enligt skolans riktlinjer. En viktig åtgärd är att kontakta rektor och elevhälsan.

Handlingsplanen ska vara ett stöd i att hantera ärenden som är kopplade till användningen av ANDTS. På MariaUngdom.se finns mer information och material som stöd i ANDTS frågor.

Förebygga

En viktig del i skolans hälsofrämjande och förebyggande insatser är arbetet för drogfrihet bland elever. Skolan ska markera att den är drogfri och alla arrangemang i skolan regi ska vara drogfria även utanför skolområdet. Strävan efter drogfri skolan innefattar också en skola fri från nikotin och tobak.

Skolans förebyggande insatser

Skolan arbetar förebyggande genom att:

- Nya elever får hem ett informationsbrev med skolans regler samt antirökpolicy.
- Rektor informerar om skolans handlingsplan för ANDTS på informationsmöte till personal vid terminsstart.
- Information om skolans handlingsplan för ANDTS för vårdnadshavare vid terminsstart.
- Handlingsplan för drogfritt gymnasiet finns tillgänglig på skolans hemsida.
- Mentor/elevhälsa informerar eleverna om handlingsplanen vid terminsstart.
- God kunskap om ANDTS hos skolans medarbetare.
- Ämnesintegrerad undervisning om ANDTS utifrån elevernas ålder och mognad för att öka elevernas kunskap och medvetenhet kring tobak, droger samt alkohol.
- All personal följer gällande rutin för att uppmärksamma och förebygga elevers frånvaro.
- Bestämda träffar mellan rektorer/skolledare från hela campus emellan månadsvis.
- Bestämda träffar 2 gånger per termin med elevhälsopersonal från samtliga skolor i hela campus för utbyte av information.
- Samarbete mellan vårdnadshavare och skolpersonal, samt skola och socialtjänst vid behov.
- Samverka mellan skola, socialtjänst och polis (SSP).
- Skolan har även ett TMFU team (Trygg miljö för unga) som cirkulerar runt i hela campusområdet som en del av det förebyggande arbete för trygghet.

- Det finns även kameror i byggnadens gemensamma utrymmen.

Skolan planerar även på att genomföra hundsökning för hela campus under läsåret.

Tydligt ställningstagande för en tobaksfri skoltid

- Personalen ska vara tobaksfri i sina möten med elever.

Upptäcka

Att upptäcka användning av ANDTS i ett tidigt skede ger förutsättning att hindra en ogynnsam utveckling som kan leda till beroende. Det kan vara svårt att upptäcka att någon använder droger och det krävs mod att våga se. Som ett stöd för att upptäcka droganvändning och hantera upptäckten finns förutom denna handlingsplan även mer information på MariaUngdom.se och föräldraskolan om droger. Se bilaga.

Varningstecken

Tecken på att en elev eventuellt använder droger kan till exempel vara förändringar i beteende, socialt samspel samt psykiska och fysiska förändringar.

Eleven kan exempelvis uppvisa/ha:

- sena ankomster, hög korttidsfrånvaro och/eller oförklarad frånvaro under skoldagen.
- koncentrationssvårigheter, ojämn och/eller försämrade arbetsprestation.
- Irriterad, ojämn i humöret, håller sig undan.
- Förändrat umgänge, upphör med gamla kontakter helt i förmån för nya.
- Minskat intresse för skolan eller tidigare fritidsaktiviteter.
- Försämrade relation till föräldrar och syskon.
- Liberal attityd till droger (språk, musik).
- Andra förändrade beteende som tex tobaksanvändning.
- Oförklarlig trötthet, håglöshet, rastlöshet, passivitet.
- Finns i sammanhang där stölder, våld och hot förekommer.
- Fysiska tecken som röda ögonvitor, förstörade eller förminskade pupiller.
- Ökad eller minskad aptit eller ökad konsumtion av sötsaker.
- Innehav av rullpapper, tablettkrossare eller små pappersbitar för filter.

Extra uppmärksamhet krävs vid arbetsförlagd lärande/praktik. Oavsett om tecknen tyder på droganvändning eller inte behöver situationen uppmärksammas så att eleven kan få stöd. Vi som arbetar med ungdomar behöver våga ta samtalen och visa att vi bryr oss. Som stöd i samtalen finns metoden motiverande samtal - MI.

Åtgärda

Hantering i skolan

Alla medarbetare i alla skolformer är skyldiga att uppmärksamma skolläring/elevhälsan att det finns misstanke om att en elev brukar ANDTS. Vid oro eller vetskap om att en elev under 18 år använder, köper eller säljer droger kontaktas skolläring och elevhälsan. Elevhälsan samtalat med eleven och eventuellt den i personalen som upptäckt/misstänker, och kontaktar därefter vårdnadshavare.

Om oron kvarstår kallar rektor eller av denne utsedd i samråd med elevhälsopersonal snabbt till ett möte med eleven och vårdnadshavare om eleven är omyndig. Även om eleven är myndig är det bra att elevens närstående kallas till ett möte om eleven samtycker till det.

Under mötet upprättas en handlingsplan med tydligt syfte om vad som ska uppnås och vem som gör vad. Information om MariaUngdom ges till vårdnadsvarare och elev för att eventuellt kunna få någon typ av stödsats. Till Maria Ungdom kan man även ringa och rådslå vid oro både som förälder, ungdom och närstående, man kan både få akuthjälp och boka tid. Telefonnr till Maria ungdom **08- 123 474 10**.

Vid misstanke om drog/alkoholanvändning

- Den som misstänker att en elev använder droger kontaktar skolläring/elevhälsoteamet.
- Rektorn/elevhälsan kallar till samtal med eleven angående misstankar.
- Samtal med vårdnadshavare om eleven är omyndig. Skolan avgör om eleven ska få möjlighet att först själv prata med sin vårdnadshavare innan skolan tar kontakt.
- Om eleven är omyndig kan orosanmälan enligt SoL 14 kap § 1 bli aktuell. I vissa fall kan det även bli aktuellt med ett anmälningssamtal med socialtjänsten, skolan, elev och VH.
- Vid misstanke om AND-innehav på skolan kontaktas alltid polis 114 14. Rektorn eller av denna utsedd tar den poliskontakten.
- Omhändertag föremålet/substansen. Alkohol återlämnas till myndig elev vid skoldagens slut, vid omyndig elev till vårdnadshavare.
- I samband med misstankarna och kontakt med elev och VH, påbörjas det en handlingsplan för att utesluta misstankarna/för att eleven ska få adekvat stöd.
- Under tiden handlingsplanen utformas är elev avstängd från APL. Elevens schema anpassas utifrån elevens behov och skolans förutsättningar.
- Uppföljningssamtalen bokas tillsammans med någon personal från elevhälsan i syfte att följa upp och utvärdera handlingsplanen.

Om en elev påträffas påverkad i skolan

- Ta hand om eleven och lämna aldrig eleven utan vuxen tillsyn.
- Tillkalla ambulans om eleven är kraftigt berusad eller om det är svårt att bedöma vad eleven är påverkad av.
- Kontakta skolläring/elevhälsoteamet och vårdnadshavare om eleven är under 18.
- Om eleven är myndig inhämta samtycke inför kontakt med vårdnadshavare.
- Rektorn eller av denna utsedda personal kallar skyndsamt till ett möte med vårdnadshavare och elev.
- Orosanmälan görs till socialtjänsten.
- Kontakt tas med polisen för rådfråga kring misstankar/oro för eleven.
- Handlingsplan utarbetas snabbt för att säkerställa att eleven är drogfri i skolan och på APL. Skolan kan då i handlingsplanen kräva ett negativt urinprov.
- I de fall eleven inte kommer till rätta med sitt missbruk och inte följer uppgjord handlingsplan, har rektorn möjlighet, med hänsyn till skydd mot andra elever och skolans personal, att stänga av eleven från skolan under högst 2 veckor enligt 7 kap 24 § gymnasieförordningen.

Vid misstanke om försäljning av droger

Vid misstanke av langning av alkoholdrycker eller narkotiska preparat till eller från minderåriga ska misstankarna delges skolans rektor. Misstankarna anmäls till polisen. Om misstanke gäller specifik elev som langar eller köper alkohol/narkotika görs även en orosanmälan till socialtjänsten.

Tobaksanvändning

Om en elev använder tobak (inklusive snus, vattenpipa och el cigg) på skoltid ska medarbetare:

- Informera eleven om att det inte är tillåtet att röka på skoltid och uppmana elever att avbryta.
- Om möjligt kontakta vårdnadshavare om eleven är under 18.
- Informera om att elevhälsan finns som stöd för att sluta röka/snusa. Elevhälsan kan ge tips om stöd för tobaks avvänjning.

Anmälan till Socialtjänsten

Om det finns oro för eller vetskap om att en omyndig elev använder, köper eller säljer droger ska detta anmälas till socialtjänsten. All skolpersonal har anmälningsskyldighet enligt 18 kap. 1 § i socialtjänstlagen när det gäller barn och ungdomar under 18 år.

När det gäller elever som är över 18 år kan psykolog, skolkurator, specialpedagog, lärare och rektor anmäla till socialtjänsten med hjälp av generalklausulen (10 kap. 27 § offentlighet och sekretesslagen). Denna gäller dock inte för skolsköterska och skolläkaren som behöver göras en särskild avvägning för att kunna bryta sin sekretess och anmäla den typen av händelsen. Ibland kan det kännas svårt att veta om situationen är sådan att en anmälan ska göras eller inte, men det är inte anmälarens utan socialtjänstens sak att utreda och avgöra allvaret i elevens situation. Det är viktigt att redogöra för anledningen till oro, var så konkret som möjligt och informera vårdnadshavare om att en orosanmälan upprättas i samband med oron/misstanken.

Elevhälsans insatser

Elevhälsan kan erbjuda psykosocialt eller samtalsstöd inriktad på att lösa eller lindra problem, till exempel motivationssamtal. Elevhälsan bör göra uppföljande avstämningar med eleven och eventuellt vårdnadshavare med korta intervall för att säkra att elevens situation och måendet förbättras. Om andra myndigheter, specialister eller verksamheter har kopplats in följer elevhälsan upp med dessa.

Elevhälsan kan också informera om organisationer som jobbar med ANDTS till exempel *Unga drogförebyggare*, *Drogrött*, *Drugsmart*, *Maria Ungdom*, *Narkotikafriskola.se*, *Non smoking generation* och *UMO*.

Spel

Det finns ett samband mellan dataspelande och psykisk ohälsa, såsom depression och ångest. Det finns forskning som visar att de som spelar dataspel dagligen (personer mellan 16-84) får oftast problem med den fysiska hälsan, mår sämre psykiskt, problem med skolarbete, sömn och sociala relationer. Skolan anser därför att det är viktigt att förebygga detta genom att

informera både VH och elever om det stöd som finns i samhället för att bryta ett eventuellt spelberoende. Mer information och hjälp finns på följande länkar: *Spelprevention.se*, *spelberoende.se*, *beorendecentrum.se*

Ytterligare åtgärder

Disciplinära åtgärder

Hur skolan kan agera när det finns en drogpåverkad elev som inte stör undervisningen finns det ingen tydlig juridiskt svar på. Rektor och undervisande lärare måste göra en bedömning från fall till fall med stöd från professioner inom elevhälsan och i relation till elevens handlingsplan.

I vissa fall får rektorn besluta om att stänga av en elev enligt 5 kap. 17–21 § skollagen samt 5 kap. 19–20 § skollagen för gymnasieutbildning med praktiska inslag. Rektorn kan vid dessa fall ta hjälp av huvudman vid frågor om disciplinära åtgärder.

Elefskåp

Elefskåpen är skolans egendom och eleverna har tillgång till skåpen under förutsättning att de följer skolans regler för hur de ska användas.

Skolans har en allmän befogenhet att kontrollera att skåpen används på det sättet som är avsikten. Skolledningen kan öppna och visitera skåpen utan att det anses vara en husrannsakan. Eleverna måste få information om villkoren som gäller för att de ska få använda skåpen och om skolledningen öppnar ett skåp ska eleven vara med (Se bifogat information om skolans ordningsregler).

Väfskor

En väfska är elevens personliga egendom och får inte genomsökas. Uppkommen behov av det måste polis tillkallas.

Skolresor

Studiebesök och skolresor är utflyttad skolverksamhet och omfattas av reglerna ovan. Tydliga regler om vad som gäller ska finnas upprättade och tydligt kommunicerade.

Elever kan skickas hem eller hämtas på hemmets bekostnad om elever är påverkade av droger. Medföljande vuxna, vårdnadshavare och ledare ska följa skolans regler.

Vad säger lagen?

Skollagen: skolan ska bland annat jobba för att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människans egen värde och respekt för vår gemensamma miljö.

Tobakslagen: är en minimulag och i den står det bland annat att alla lokaler som barn och unga använder ska vara rökfria, det gäller även skolans område utomhus. Syftet med lagen är att skydda barn och unga från tobak och passiv rökning.

Alkohollagen: innebär att försäljning av alkoholdrycker till personer under 20 år är

förbjuden, om det inte gäller servering på restaurang eller försäljning av folköl (18 års gräns). Det är förbjudet att förvara och förtära alkoholhaltiga drycker eller uppträda alkoholpåverkad inom skolans område eller i skolverksamheter som sker i skolans regi, tex studieresor och APL.

Narkotikalagen: det är straffbart att skaffa, förvara, använda och sälja allt som är narkotikaklassat. Allt bruk av narkotika, dopingmedel och icke ordinerade medicinska preparat är missbruk. Det gäller för alla utbildningar inom gymnasieskolan.

Dopningslagen: all hantering och bruk av dopningsmedel är förbjuden. Allt bruk av dopningsmedel är att betrakta som missbruk.

Ordningslagen 1 kap 2 § skolan är ingen allmän plats och därför ska obehöriga personer avvisas.

Arbetsmiljölagen skolan ska ha en bra arbetsmiljö och är skyldiga att förebygga ohälsa och olycksfall.

Spellag (2018:1134) alla spelbolagen har en omsorgsplikt att skydda spelare mot överdrivet spelande genom att kunna identifiera och ingripa vid spelbeteende som tyder på överdrivet spelande. En person som tidigare stängt av sig för spel och unga, 18-24 år, pekas ut som särskilt viktiga grupper att följa upp.

Kontaktuppgifter

<u>Rektor</u>	<u>Sari Geary</u>	<u>076 647 2030</u>
<u>Biträdande rektor</u>	<u>Josephine Ryde</u>	<u>072 185 3965</u>
<u>Biträdande rektor</u>	<u>Daniel Berg</u>	<u>076 647 2038</u>
<u>Skolkurator</u>	<u>Daniela Andrade</u>	<u>076 627 4072</u>
<u>Skolkurator</u>	<u>Agneta Pilov</u>	<u>073 063 1254</u>
<u>Skolsköterska</u>	<u>Lena Bolander</u>	<u>076 647 2055</u>
<u>Skolsköterska</u>	<u>Angelika Starck</u>	<u>073 055 4972</u>
<u>Polisen</u>		<u>114 14</u>
<u>BUP akuten</u>		<u>08-123 669 00</u>
<u>Maria Ungdom</u>		<u>08-123 474 10</u>

Bilaga 1. Ordningsregler

Ordningsregler (remitterad till elevrådet 2023-09-13)

Vår utgångspunkt är att vi är varandras arbetsmiljö. Med vänlighet, hjälpsamhet och omtanke om varandra blir arbetet roligare och lättare. Tillsammans skapar vi en trygg skolmiljö.

För trygghet

- Jag använder ett vårdat språk när jag är i skolan. Skolan är vår gemensamma arbetsplats
- Jag säger till min mentor eller lärare direkt om jag ser någon bli kränkt eller på annat sätt illa behandlad.
- Jag släpper inte in någon obehörig i skolans lokaler. Ingen person som inte går eller arbetar på skolan får komma in i lokalerna utan att besöket i förhand godkänts av skolledningen.

För studiero

- Jag lämnar ifrån mig min mobiltelefon i början av varje lektion och får tillbaka den vi lektionens slut.
- Jag tar med mig lämplig utrustning till varje lektion.
- Läraren har rätt att avvisa mig från klassrummet om hen anser att jag stör studieron på lektionen
- Tar jag med mig dryck till lektionen så ska det vara en flaska med skruvkork eller lock.

För trivsel

- Jag tar av mig mina ytterskor när jag går in i skolan.
- I skolan råder parfym- och jordnötsförbud vilket jag respekterar.
- I skolans lokaler fotar eller filmar jag inte någon utan dennes godkännande.
- Jag ansvarar för att hålla rent efter mig.
- Skåpen är skolans egendom och skolan förbehåller sig rätten att göra sök med hundar.
- Skolan förbehåller sig rätten att öppna skåpen om misstanke finns att olämpliga föremål förvaras i skåpen.
- Jag vårdar mitt språk, genom att **inte** använda ord som är kränkande och en håller ljudnivå som inte stör andra.

Konsekvensstege – om reglerna bryts agerar skolan enligt följande konsekvensstege:

1. Eleven får en tillsägelse av lärare, mentor eller annan personal.
2. Incidentrapport lämnas till rektor. Samtal med mentor och/eller lärare. Vi behov kontaktas elevens vårdnadshavare.
3. Samtal med rektor/biträdande rektor beroende på händelsens karaktär. Vårdnadshavare kontaktas.
4. Vid allvarlig händelse eller upprepade tillfällen utfärdar rektor en skriftlig varning.
5. Vid fortsatt olämpligt uppförande agerar skolan enligt skollagen och har rätt att stänga av eleven under en kortare, alternativt längre period beroende på händelsens karaktär.
6. **Vid händelse av allvarlig karaktär kan elev stängas av med omedelbar verkan.**

Jag har läst och förstått ordningsreglerna:

Namn: _____

Klass _____

Bilaga 2. Antirökpolicy

ANTIRÖKPOLICY för Campus Liljeholmen

Rökningens skadeverkningar är väldokumenterade och välkända. Rökning är den enskilt största riskfaktorn för ohälsa och förtida död. Därför är rökning förbjuden enligt lag i lokaler som är avsedda för skolverksamhet samt på skolgårdar.

Fastighetsägaren, Fastighets AB L E Lundberg, de undertecknade skolorna och Restaurang Lövholmen är överens om att Campus Liljeholmen skall vara en rökfri miljö. Därför gäller från och med 1 augusti 2019 följande antirökpolicy för Campus Liljeholmen:

- Rökning är förbjuden utanför alla entréer och fönster till skollokaler på Trekantsvägen, Liljeholmsvägen/Lövholmsvägen och Mejerivägen. Rökning är också förbjuden på Lundbergs tomtmark i fastighetens sydöstra hörn ända ut till Mejerivägen/Liljeholmsvägen /Lövholmsvägen (undantag se nedan) samt på hela rampen mellan huskropparna Trekantsvägen 1-3 och Trekantsvägen 5-7.
- De undertecknade skolorna skall informera alla sina elever och deras vårdnadshavare om denna antirökpolicy.
- Fastighetsägaren skall se till att rökförbudet på alla platser enligt ovan markeras med tydlig skyltning.
- De undertecknade skolorna, restaurangen och fastighetsägaren har gemensamt ansvar för att se till att rökförbudet efterlevs. Om rökförbudet överträds av en elev vid någon av de undertecknade skolorna skall den berörda skolan omedelbart vidta de åtgärder som behövs för att eleven skall respektera rökförbudet och erbjuda eleven stöd enligt skolans rutiner.

Jag har läst och förstått:

Namn _____ Klass _____